

Metodbeskrivning för kostnader för avbrottsersättning

Om företaget betalar ut avbrottsersättning till följd av avbrott ska kostnaden för utbetalningar som är gjorda under tillsynsperioden beaktas vid beräkning av intäktsramen. Detta gäller dock endast om det kan anses vara fråga om en kostnad för en ändamålsenlig och effektiv drift av nätverksamheten. Kostnaden ska således inte utan vidare beaktas vid bestämmande av intäktsramen.

Alla avbrott i överföringen av el, orsakade av fel i det egna nätet, oavsett avbrottslängd hanteras inom kvalitetsincitamentet i intäktsramen som beskrivs i bilaga 4.

Avbrott under 12 timmar eller över 24 timmar

Ei gör bedömningen att avbrott som pågått kortare än 12 timmar eller längre än 24 timmar inte ska ersättas vid beräkningen av intäktsramen. Denna bedömning grundar sig på att avbrott kortare än 12 timmar inte behöver ersättas (10 kap 12 § ellagen). När det gäller avbrott över 24 timmar finns det ett funktionskrav i ellagen som innebär att ett elnätsföretag aldrig får ha avbrott som är längre än 24 timmar (4 kap. 20 § ellagen). Därför anser Ei att det bara är avbrott mellan 12 och 24 timmar som kan komma i fråga att ersättas när intäktsramen beräknas.

Avbrott om minst 12 timmar och högst 24 timmar

Ei bedömer att det inte är ändamålsenligt att i samtliga situationer beakta den fullständiga kostnaden för avbrottsersättningen när intäktsramen beräknas. Värderingen av kvaliteten bör utgå från vad kunderna har rätt att förvänta sig och är beredda att betala för. Om elnätsföretagen skulle få ta upp hela avbrottsersättningen som betalas ut som en kostnad i intäktsramsregleringen kommer avbrottsersättningen inte längre ha den eftersträvade effekten, det vill säga att minska antalet avbrott för att undvika att behöva betala ut avbrottsersättning. Detta skulle dessutom innebära att kundkollektivet får bära denna kostnad, vilket inte kan anses vara förenligt med en ändamålsenlig drift av nätverksamheten. Mot bakgrund av detta gör Ei bedömningen att det som högst är den del av avbrottsersättningen som motsvarar avbrottsvärderingen som ska

beaktas i intäktsramen. Detta innebär att för avbrott som varat mellan 12 och 24 timmar, och där utbetalningen av avbrottsersättningen till kunden överstiger avbrottsvärderingen, ersätts elnätsbolaget med kostnaden för avbrottsvärderingen. I de fall där utbetalningen till kunden är lägre än avbrottsvärderingen ersätts elnätsföretaget i stället med kostnaden för den aktuella utbetalningen (10 kap. 12 § andra stycket ellagen).

Avbrottsvärdering

Avbrottsvärderingen fås av avbrottets uppskattade icke-levererade energi (ILE) och icke-levererade effekt (ILEffekt) samt avbrottskostnadsparametrarna i Tabell 1. ILE för ett enskilt kundavbrott beräknas genom avbrottets längd multiplicerat med kundens uppskattade effektuttag, och ILEffekt för ett enskilt kundavbrott beräknas genom kundens uppskattade effektuttag. För att beräkna kundens uppskattade effektuttag används årsmedeleffekten, vilket är ett approximativt värde.

Under 2016–2018 bedrev en forskargrupp vid Göteborgs universitet en avbrottskostnadsstudie för att ta fram avbrottskostnadsparametrar¹. Studien ligger till grund för avbrottskostnadsparametrarna som används i avbrottskostnadsvärderingen. Avbrottskostnadsparametrarna presenteras i Tabell 1 i 2017 års prisnivå per kundtyp för oaviserade avbrott. Avbrottskostnadsparametrarna ska justeras med konsumentprisindex (KPI) till det aktuella utfallsårets prisnivå.

Tabell 1 Avbrottskostnadsparametrarna i 2017 års prisnivå per kundtyp för aviserade respektive oaviserade avbrott.

Kundtyp	Kostnad ILE för oaviserade avbrott [SEK/kWh]	Kostnad ILEffekt för oaviserade avbrott [SEK/kW]
Industri	159,96	70,75
Handel och tjänster	175,06	17,78
Jordbruk	34,35	9,78
Offentlig verksamhet	96,97	7,65
Hushåll	5,84	1,95
Gränspunkter	96,01	22,18

¹ Carlsson et al. (2019), "Kostnader av elavbrott för svenska elkunder", Policy Research Reports No.1, University of Gothenburg, Department of Economics, March 2019.

Kundtyperna i Tabell 1 är baserade på svensk näringsgrensindelning (SNI 2007) och är även kompletterade med Ei:s klassificeringar för privatkunder och gränspunkter:

- 1 Hushåll (SNI 97000–98200, Ei 111111)
- 2 Industri (SNI 05100–43999)
- 3 Jordbruk (SNI 01110–03220)
- 4 Handel och tjänster (SNI 45110–82990, SNI 94111–96090)
- 5 Offentlig verksamhet (SNI 84111–93290, 99000)
- 6 Gränspunkt (Ei 222222)

Avbrottsvärderingen för ett enskilt avbrott för en kund av kundtyp k beräknas enligt:

$$\text{Avbrottsvärdering} = ILE * v_{ILE}^k + ILEffekt * v_{ILEffekt}^k$$

Där v_{ILE}^k är avbrottskostnadsparametern ILE för kundtyp k , se Tabell 1. $v_{ILEffekt}^k$ är avbrottskostnadsparametern $ILEffekt$ för kundtyp k , se Tabell 1. ILE och $ILEffekt$ per kund och avbrott beräknas enligt:

$$ILE = d * P$$

$$ILEffekt = P$$

Där är d avbrottstiden i timmar för det enskilda avbrottet för kunden. P (kW) är årsmedeleffekten för kunden enligt:

$$P = \frac{E}{t_y}$$

där E är den förbrukning (kWh) kunden haft under aktuellt år och t_y är antalet timmar under aktuellt år.